

Asia

Yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) uudistamista koskevat ehdotukset - komission ehdottamat muutokset elpymisvälineen toimeenpanemiseksi

Kokous

U/E/UTP-tunnus

U 73/2018 vp, UJ 5/2019 vp, UJ 4/2020 vp, E 64/2020 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio antoi 27.5.-2.6.2020 ehdotukset EU:n elpymissuunnitelmaksi, jonka tavoitteena on tukea koronaviruksen jälkeistä talouksien uudelleen käynnistämistä ja Euroopan elpymistä. Komission laajaan elpymissuunnitelmaan sisältyy kaksi tiedonantoa ja 21 lainsäädäntöehdotusta.

Osana tätä pakettia komissio ehdottaa muutoksia alkuperäiseen ehdotukseensa yhteisen maatalouspolitiikan strategisia suunnitelmia koskevaksi asetukseksi (COM(2018) 392) (YMP:n strategiasuunnitelma-asetus).

Komissio julkaisi 1.6.2018 lainsäädäntöehdotuksensa EU:n uudeksi yhteiseksi maatalouspolitiikaksi (YMP). Komission ehdotus sisältää kolme asetusehdotusta, jotka ovat asetus YMP:n strategisista suunnitelmista (YMP:n strategiasuunnitelma-asetus), asetus YMP:n rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta (horisontaaliasetus) ja asetus yhteisestä markkinajärjestelystä (markkinajärjestelyasetus). Suomen kannat YMP:n uudistusehdotuksiin on esitetty U-kirjelmässä (U 73/2018 vp) ja U-jatkokirjeissä (UJ 5/2019 vp ja UJ 4/2020 vp)

Suomen kanta

Valtioneuvoston kannat EU:n elpymissuunnitelmaan, sisältäen komission muutetun rahoituskehusehdotuksen ja uutta elpymisvälinettä koskevan ehdotuksen, on tuotu esiin E 64/2020 vp -kirjeessä.

Komission ehdotusten rahoituksen mitoitukseen ja rahoituksen luonteeseen otetaan erikseen kantaa osana rahoituskehysneuvottelujen kokonaisuutta.

Suomi voi hyväksyä komission ehdottamat tekniset muutokset YMP:n strategiasuunnitelma-asetukseen.

Komissiolta tulee kuitenkin saada lisätietoa siitä, miten maaseudun kehittämiseen elpymisvälineestä ehdotetun mukaisesti rahoitettava lisärahoitus yhteen sovitettaisiin

tulevan kauden YMP:n strategiasuunnitelmien valmisteluun ja tulevaan YMP:n siirtymäkauteen. Suomi katsoo, että elpymisvälineestä ehdotetun mukaisesti rahoitettava lisärahoitus tulisi saada joustavalla tavalla käyttöön mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, jotta sillä voitaisiin tukea Pellolta pöytään –strategian, biodiversiteettistrategian ja talouden elpymisen tavoitteita.

Pääasiallinen sisältö

COVID-19 pandemialla on maailmanlaajuisia vaikutuksia kansalaisiin, yhteiskuntiin ja talouksiin. Se aiheuttaa ennennäkemättömiä haasteita jäsenvaltioiden rahoitus- ja talousjärjestelmille. Komission kevään talousennusteiden mukaan EU:n BKT:n odotetaan supistuvan noin 7,5 % tänä vuonna ja palautuvan vain 6 % vuonna 2021.

Komission mukaan pandemia on koskettanut jokaista jäsenvaltiota, mutta sen vaikutukset vaihtelevat valtioiden välillä kuten vaihtelevat myös valtioiden kyky selviytyä talous- ja finanssipoliittisesta kriisistä ja vastata siihen. Vaarana on, että kriisi syventää valtioiden välisiä eroja, mikä uhkaa EU:n taloudellista ja sosiaalista kestävyyttä.

Komission mukaan kriisi voi aiheuttaa pysyviä vahinkoja EU:n talouteen, ellei siihen vastata sopivalla lyhyen ja keskipitkän aikavälin toimilla koko EU:n tasolla. Komission mukaan kattava elpymissuunnitelma edellyttää valtavia julkisia ja yksityisiä investointeja, jotta EU elpyisi vakaasti ja kestävästi, luotaisiin laadukkaita työpaikkoja ja saataisiin korjattua pandemian aiheuttamat välittömät vahingot samalla tukien EU:n vihreitä ja digitaalisia prioriteetteja.

Komissio onkin nykyiseen kriisiin vastaamiseksi ehdottanut EU:n taloudellista elpymispakettia, jonka sisältöä on kuvattu tarkemmin E-kirjeessä 64/2020 vp. Komission ehdottaman uuden elpymisvälineen (European Union Recovery Instrument, EURI) avustusmuotoisesta tuesta (yht. 500 miljardia euroa) 15 miljardia euroa (2018 hinnoin) kohdistettaisiin maaseudun kehittämistuen lisärahoitukseen vuosina 2022-2024.

Osana Euroopan elpymisvälineen toimeenpanoa, Euroopan komissio julkaisi ehdotuksen muuttaa kolme jo ehdotettua toimeenpano-ohjelmaa tai asetusehdotusta: Horisontti Eurooppa tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma; Naapuruuden, kehityksen ja kansainvälisen yhteistyön väline sekä asetusehdotus Euroopan maatalousrahastosta maaseudun kehittämiseen. Tässä muistiossa käsitellään maatalousrahoitukseen liittyvää osuutta, kahden muun ohjelman osuudet esitellään omissa U-jatkokirjeissään.

Komission ehdottamat muutokset YMP:n strategiasuunnitelma-asetukseen (COM(2020) 459 final)

Komissio ehdottaa, että sen alkuperäistä ehdotusta YMP:n strategiasuunnitelma-asetukseksi (COM(2018) 392) muutetaan siten, että asetukseen lisätään uusi artikla 84a. Sen mukaan elpymispaketissa esitetty 15 mrd. euron lisärahoitus (2018 hinnoin) (16,5 mrd. euroa käyvin hinnoin) lisätään asetuksen liitteessä annettuihin jäsenvaltiokohtaisiin allokaatioihin maaseudun kehittämiseen. Lisärahoitus katsottaisiin varainhoitoasetuksen 21 artiklan 5 kohdan mukaisiksi ulkoisiksi käyttötarkoitukseensa sidotuiksi tuloiksi. Summa myönnettäisiin täydentävinä varoina maaseuturahaston talousarviositoumuksiin vuosina 2022, 2023 ja 2024 siten, että vuonna 2022 määrä olisi 8 117 miljoonaa euroa, vuonna 2023 määrä olisi 4 140 miljoonaa euroa ja vuonna 2024 määrä olisi 4 226 miljoonaa euroa (käyvin hinnoin).

Yhteisen maatalouspolitiikan rahoitusta ja valvontaa koskevan asetusehdotuksen eli ns. horisontaaliasetuksen (COM 393 final) artiklassa 32 käsitellyt sitoumusten purkamista koskevia säännöksiä (N+2) sovellettaisiin myös nyt ehdotettuun lisärahoitukseen.

YMP:n strategiasuunnitelma-asetusehdotuksen artiklaa 86, joka määrittelee tiettyjen minimirahoitusmäärien kohdistamista tiettyihin tavoitteisiin, ei sovellettaisi tähän lisärahoitukseen.

Enintään 4 % lisävaroista voitaisiin kohdentaa tekniseen apuun, joka liittyy jäsenvaltioiden YMP:n strategiasuunnitelmien toimeenpanoon.

Lisävarat tulisi komission mukaan käyttää YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen artiklassa 6 säädettyjä erityisiä tavoitteita täydentävien talouden elpymistä tukevien toimien rahoittamiseen.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Ehdotuksen oikeusperustana on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 43 artiklan 2 kohta

Asetusehdotus käsitellään tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä Euroopan parlamentin kanssa.

Neuvostossa päätös tehdään määräenemmistöllä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentin maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta (AGRI) vastaa YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen mietinnön laatimisesta. Mietinnön laatija on Peter Jahr (DE, EPP)

Kansallinen valmistelu

MFF-johtoryhmä 22.6.2020
EU-ministerivaliokunta 26.6.2020

Eduskuntakäsittely

Valtioneuvoston kirjelmä 9.8.2018 Yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksesta (U 73/2018 vp)

Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunto 29.11.2018 (MmVL 20/2018 vp)

Ympäristövaliokunnan lausunto 18.12.2018 (YmVL 38/2018 vp)

U-jatkokirje (UJ 5/2019 vp)

Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunto 28.11.2019 (MmVL 7/2019 vp)

U-jatkokirje 28.2.2020 (UJ 4/2020 vp)

U-jatkokirje 26.6.2020

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Kansallinen lainsäädäntö mukaan lukien Ahvenanmaan asema on kuvattu U-kirjelmässä (U 73/2018 vp) ja U-jatkokirjeessä (UJ 5/2019 vp).

Taloudelliset vaikutukset

Komissio esittää, että maaseudun kehittämisrahastoon (EAFRD) suunnattaisiin elvytysvaroja yhteensä 15 miljardia euroa (vuoden 2018 hinnoin laskettuna). Alustavien komission antamien tietojen mukaan nämä varat jaettaisiin eri jäsenvaltioille nykyisten maaseudun kehittämisvarojen suhteessa. Jos Suomi saisi näistä uusista elpymisvaroista nykyistä maaseuturahoitustaan vastaavan osuuden eli noin 2,6 %, olisi Suomen osuus noin 390 miljoonaa euroa (vuoden 2018 hinnoin laskettuna).

Maaseudun kehittämistoimiin suunnattavilla elpymisvaroilla rahoitettaisiin erityisesti Euroopan vihreän kehityksen ohjelman (Green Deal) tavoitteita edistäviä ja talouden elpymistä tukevia toimenpiteitä. Varat pitäisi sitoa toimenpiteisiin etupainotteisesti, jo vuoden 2024 loppuun mennessä. Kun YMP:n uudistuksen aloittamiselle on tulossa kahden vuoden siirtymäkausi, on eri toimenpiteiden ja uudistuvien ohjelmien yhteensovittaminen haastavaa.

Maaseuturahastoon ohjattavien elpymisvarojen käyttötarkoitus ei ole ehdotuksessa tarkasti määrätty, joten täsmällisiä vaikutuksia esimerkiksi viljelijöiden tulonmuodostukseen tai maaseutuyritysten kehittämismahdollisuuksiin ei voi tässä vaiheessa esittää. Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tuomat tavoitteet ja lisävaatimukset voivat edellyttää lisärahoitusta esimerkiksi maatalouden ympäristöinvestointien ja erityisallokaatioiden muodossa.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

YMP:n uudistukseen ja komission elpymissuunnitelmaan liittyy läheisesti komission 11.12.2020 antama tiedonanto Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta (European Green Deal) (COM(2019) 640 final) sekä tiedonantoon sisältyvät tiedonannot, mm. EU:n biodiversiteettistrategia vuoden 2020 jälkeen (COM(2020) 380 final) ja Pellolta pöytään –strategia (COM(2020) 381 final). Strategioista on valmisteilla E-kirjeet.

Asiakirjat

COM(2020) 459 final komission koontiasetus, jolla muutetaan YMP:n strategiasuunnitelma-asetusehdotusta.

COM(2018) 392 final, Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laatimien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maaloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Maatalousekonomisti Antti Unnaslahti, MMM/RO/MY, puh. 0295 162 426,
antti.unnaslahti@mmm.fi

Neuvotteleva virkamies Martti Patjas, MMM/RO/MY, puh. 0295 162 474,
martti.patjas@mmm.fi

Erityisasiantuntija Sanna-Helena Fallenius, MMM/RO/EUKA, 0295 162 481, sanna-helena.fallenius@mmm.fi

EUTORI-tunnus

EU/2018/1169, EU/2018/1175

Liitteet**Viite**

Asiasanat	maatalous- ja kalastusneuvosto, rahoituskehykset, yhteinen maatalouspolitiikka, maatalouden erityiskomitea
Hoitaa	MMM, VM
Tiedoksi	ALR, EUE, OKM, OM, RUOKA, SM, STM, TEM, UM, VNK, VTV, YM
